

Sygn. akt III S 43/13

POSTANOWIENIE

Dnia 8 kwietnia 2014r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący – Sędzia SO Leszek Dąbek

Sędziowie SO Magdalena Balion – Hajduk

SR (del.) Roman Troll (spr.)

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 8 kwietnia 2014r.

sprawy ze skargi P. S. i C. S.

na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i w postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki w sprawie I C 537/12 Sądu Rejonowego w Żorach

z udziałem Skarbu Państwa – Prezesa Sądu Rejonowego w Żorach

postanawia:

- 1 stwierdzić, iż w sprawie prowadzonej przed Sądem Rejonowym w Żorach pod sygn. akt I C 537/12 nastąpiła przewlekłość postępowania,
- 2 przyznać od Skarbu Państwa – Prezesa Sądu Rejonowego w Żorach na rzecz C. S. i P. S. kwoty po 2 000 zł (dwa tysiące złotych),
- 3 zobowiązać Sąd Rejonowy w Żorach do przesłania w terminie do 14 dni aktu biegłemu celem sporządzenia opinii,
- 4 zwrócić C. S. i P. S. uiszczone opłaty sądowe od skarg w kwotach po 100 zł (sto złotych),
- 5 zasądzić od Skarbu Państwa – Prezesa Sądu Rejonowego w Żorach na rzecz C. S. i P. S. kwoty po 60 zł (sześćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

SSR (del.) Roman Troll SSO Leszek Dąbek SSO Magdalena Balion - Hajduk

Sygn. akt III S 43/14

UZASADNIENIE

Dnia 3 marca 2014 r. skarżący C. S. i P. S. złożyli w Sądzie Rejonowym w Żorach skargę na naruszenie praw strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki wnosząc:

- a o stwierdzenie, że w postępowaniu toczącym się przed Sądem Rejonowym w Żorach w sprawie o sygn. akt I C 537/12 nastąpiła przewlekłość,
- b przyznanie na rzecz każdego ze skarżących kwoty po 2 000 zł.

W uzasadnieniu wskazali, że w dniu 14 maja 2012 r. złożyli pozew w Sądzie Rejonowym w Żorach o zniesienie służebności za wynagrodzeniem z wnioskiem o zwolnienie od kosztów sądowych, przy czym postanowienie odmawiające zwolnienia wydano 21 czerwca 2012 r., a pomimo natychmiastowego uiszczenia opłaty pierwsza

rozprawa została wyznaczona na 7 lutego 2013 r., czyli po 9 miesiącach od wniesienia pozwu. Kolejne rozprawy odbyły się 26 marca 2013 r. i 8 sierpnia 2013 r., a na ostatniej dopuszczono dowód z opinii biegłego i zobowiązano strony do uiszczenia zaliczki na koszty biegłego po 400 zł w terminie 14 dni. Pomimo uiszczenia zaliczki akta nie zostały przesłane biegłemu, a minęło już pół roku od ostatniej rozprawy i nie wykonano żadnych czynności.

Zdaniem skarżących w takich okolicznościach doszło do naruszenia ich prawa do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki, gdyż niedopuszczalnym jest, aby w sprawie, w której konieczna jest przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego akta nie zostały przesłane ze zleceniem biegłemu pomimo upływu pół roku.

W odpowiedzi na skargę Prezes Sądu Rejonowego w Żorach, zgłaszając swój udział w sprawie, wniósł o jej oddalenie. W uzasadnieniu wskazał, że po oddaleniu wniosku o zwolnienie od kosztów i wezwaniu do uiszczenia opłaty akta dnia 20 sierpnia 2012 r. przedłożono sędziemu, który zarządzeniem z dnia 29 października 2012 r. wyznaczył termin rozprawy na 7 lutego 2013 r., a na ostatniej rozprawie 8 sierpnia 2013 r. dopuszczono dowód z opinii biegłego, a następnie akta przedłożono sędziemu 22 sierpnia 2013 r., ale z uwagi na długotrwałe zwolnienie lekarskie w dniu 4 listopada 2013 r. przekazano je do referatu innego sędziego, który dnia 19 marca 2014 r. zarządził przesłanie akt biegłemu. Wskazał także na trudności kadrowe w Wydziale I Cywilnym Sądu Rejonowego w Żorach i podniósł, że podjęto wszelkie możliwe działania zmierzające do nadania sprawie biegu w czasie usprawiedliwionej nieobecności sędziego referenta.

Sąd Okręgowy ustalił co następuje:

Dnia 14 maja 2012 r. z Wydziału III Rodzinnego Sądu Rejonowego w Żorach do Wydziału I Cywilnego tego Sądu przekazano pozew o zniesienie służebności za wynagrodzeniem wraz z wnioskiem o zwolnienie od kosztów, który był nadany 2 kwietnia 2012 r. i 4 czerwca 2012 r. wezwano pełnomocnika powodów do usunięcia braków formalnych tego pozwu poprzez dołączenie jego odpisu z załącznikami, a dnia 21 czerwca 2012 r. rozpoznano wniosek o zwolnienie od kosztów, zaś po uprawomocnieniu tego postanowienia w dniu 1 sierpnia 2012 r. zarządzono wezwać do uiszczenia opłaty od pozwu w wysokości 600 zł, która dnia 13 sierpnia 2012 r. została uiszczona.

Dnia 20 sierpnia 2012 r. akta przedstawiono sędziemu i dnia 29 października 2012 r. został wyznaczony termin rozprawy na 7 lutego 2013 r. - zarządzenie to wykonano 12 listopada 2012 r.

Dnia 25 listopada 2012 r. wpłynęła odpowiedź na pozew z wnioskiem o zwolnienie od kosztów, której odpis dnia 27 listopada 2012 r. zarządzono doręczyć pełnomocnikowi powodów, który dnia 20 grudnia 2012 r. złożył pismo procesowe przedłożone sędziemu 25 stycznia 2013 r., przy czym dnia 9 stycznia 2013 r. odmówiono pozwanemu zwolnienia od kosztów.

Na rozprawie dnia 7 lutego 2013 r. ustalono stanowiska stron i wobec możliwości zawarcia ugody odroczone ją na 26 marca 2013 r. ogłaszając to także świadkowi.

Na rozprawie dnia 26 marca 2013 r. ustalono stanowiska stron, dopuszczono dowody i przesłuchano świadka, a celem przesłuchania stron rozprawę odroczone na 21 maja 2013 r., a dnia 2 kwietnia 2013 r. zarządzono doręczyć odpis pisma pozwanego, a dnia 14 maja 2013 r. odwołano termin rozprawy z 21 maja 2013 r. z uwagi na chorobę sędziego oraz wyznaczono nowy termin na 8 sierpnia 2013 r., na którym to przesłuchano świadka (na wniosek strony powodowej złożony na rozprawie) oraz strony i dopuszczono dowód z opinii biegłego zobowiązując strony do uiszczenia zaliczki po 400 zł w terminie 14 dni.

Dnia 4 listopada 2013 r. /k. 104/ akta przekazano do referatu innego sędziego ze względu na zmianę zakresu czynności i długotrwałą nieobecność dotychczasowego sędziego referenta. Zarządzenie to zajmuje ostatnią kartę akt.

Do chwili obecnej nie przesłano akt biegłemu ze zleceniem sporządzenia opinii.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Zgodnie z art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (Dz. U. Nr 179, poz. 1843 ze zm.) dla stwierdzenia, czy w sprawie doszło do przewlekłości postępowania, należy w szczególności ocenić terminowość i prawidłowość czynności podjętych przez sąd, w celu wydania w sprawie rozstrzygnięcia co do istoty (...), uwzględniając charakter sprawy, stopień faktycznej i prawnej jej zawłości, znaczenie dla strony, która wniosła skargę rozstrzygniętych w niej zagadnień oraz zachowanie się stron, a w szczególności strony, która zarzuciła przewlekłość postępowania. Przewlekłość postępowania to brak czynności zmierzających do rozstrzygnięcia, zachodzący dłużej niż jest to konieczne do rozważenia sprawy bądź zgromadzenia dowodów, chodzi zatem o to, by czynności zmierzające do wydania orzeczenia kończącego zabierały odpowiednią ilość czasu, czyli odbywały się bez zbędnej zwłoki (por. art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki). Zbędną zwłoką nie jest przy tym każdy upływ czasu, ale dopiero nadmierne odstępstwo od czasu zwykle koniecznego dla wykonania określonych czynności, dlatego przewlekłość postępowania zachodzi wówczas, gdy zwłoka w czynnościach jest nadmierna (rażąca) i nie znajduje uzasadnienia w obiektywnych okolicznościach sprawy. [Por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 29 maja 2013 r. KSP 3/13, LEX nr 1318217, postanowienie Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 10 stycznia 2013 r. sygn. akt II S 33/12, Lex 1246709; por. postanowienie Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 23 listopada 2010 r. sygn. akt II S 28/10 - KZS 2010/11/50, LEX nr 783363].

W rozpoznawanej sprawie doszło do przewlekłości postępowania w okresie od 8 sierpnia 2013 r. do nadal, a jest to związane z brakiem jakichkolwiek merytorycznych czynności od tego czasu, a wymagane było jedynie sporządzenie zlecenia wykonania opinii dla biegłego. Takiego zlecenia nie sporządzono 19 marca 2014 r., a w każdym razie nie zostało ono dołączone do akt, które kończą się zarządzeniem z 4 listopada 2013 r.

W pozostałych okresach nie dostrzeżono beczynności skutkującej przewlekłością postępowania.

Mając powyższe na uwadze w oparciu:

a o art. 12 ust. 2 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki należało orzec jak w pkt. 1 sentencji, gdyż w sprawie doszło do przewlekłości postępowania,

b o art. 12 ust. 4 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki należało orzec jak w pkt. 2 sentencji zasądzając na rzecz skarżących kwoty po 2 000 zł jako odpowiednie z uwagi na stan niepewności skarżących co do wyniku postępowania i okres oczekiwania na rozstrzygnięcie,

c o art. 12 ust. 3 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki należało orzec jak w pkt. 3 sentencji, albowiem do chwili obecnej nie przekazano akt biegłemu,

d o art. 17 ust. 3 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki należało orzec jak w pkt. 4 sentencji, albowiem skargę uwzględniono,

e o art. 8 ust. 2 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki w związku z art. 98 § 1 i 3 kpc oraz § 18 ust. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów

nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (t.j. Dz. U. Z 2013 r., poz 461) należało orzec jak w pkt. 5 sentencji biorąc pod uwagę wynagrodzenie jednego pełnomocnika (120 zł), co daje po 60 zł dla każdego ze skarżących.

SSR (del.) Roman Troll SSO Leszek Dąbek SSO Magdalena Balion – Hajduk